ADELINA ÇERPJA, EMIL LAFE

NJË VËSHTRIM BIBLIOGRAFIK-STATISTIKOR PËR LËNDËN GJUHËSORE TË REVISTËS "STUDIME FILOLOGJIKE" (1964–2013)

"Studime filologjike" si vijuese e revistave pararendëse "Buletin i Universitetit Shtetëror të Tiranës - Seria e shkencave shoqërore" (1957–1963) dhe "Buletin i Institutit të Shkencave" (1948–1957), është revista qendrore filologjike në Shqipëri. Ajo ka luajtur një rol të veçantë në zhvillimin të gjitha degëve të gjuhësisë shqiptare, ka nxitur zhvillimin e mendimit gjuhësor dhe ka pasqyruar veçanërisht arritjet kryesore të punës së Institutit të Gjuhësisë e të Letërsisë e të bashkëpunëtorëve të tij.

Revista "Studime filologjike" e themeluar më 1964 sot ka një profil të dyfishtë: studime gjuhësore dhe studime letrare; në një periudhë të parë ajo përfshinte edhe studimet për gjinitë e ndryshme të letërsisë popullore (folklorit), derisa ato gjetën vatrën e tyre te revista e re "Kultura popullore", që u themelua më 1980.

Ky vështrim i shkurtër bibliografik-statistikor për lëndën gjuhësore të botuar në revistën "Studime filologjike" ndriçon disa aspekte për zhvillimin e studimeve për gjuhën shqipe, ashtu siç pasqyrohen në faqet e kësaj reviste për periudhën 50-vjeçare 1964–2013, dhe për vetë rolin e kësaj reviste.

Kumtesa jonë mbështetet mbi vjeljen shteruese të shkrimeve gjuhësore të botuara deri tani në "Studime filologjike" (numri i fundit: 2013, 1–2). Janë gjithsej **2101** shkrime: artikuj shkencorë, diskutime, recensione, kronika, raporte etj. Numri i përgjithshëm i autorëve 298.

I. AUTORËT SIPAS PREJARDHJES DHE PËRPJESA PËRKATËSE

1	**Nga Shqipëria**	**217 autorë ose 72 %**
2	**Nga Kosova, Maqedonia e Mali i Zi**	**32 autorë ose 11%**
3	**Arbëreshë**	**11 autorë ose 4%**
4	**Të huaj**	**38 autorë ose 13 %**
	Gjithsej	**298 autorë**

II. AUTORËT SIPAS SASISË SË SHKRIMEVE

(pa recensionet)

1	**Me mbi 40 shkrime**	**1 autor**
2	**Me 31 – 40 shkrime**	**6 autorë**
3	**Me 21 – 30 shkrime**	**7 autorë**

4	**Me 11 – 20 shkrime**	**19 autorë**
5	**Me 6 – 10 shkrime**	**19 autorë**
6	**Me 1 – 5 shkrime**	**246 autorë**
Gjithsej:	**2101 shkrime**	**298 autorë**

I. Me mbi 40 shkrime: 1 autor

Demiraj, Shaban 48

II. Me 31 – 40 shkrime: 6 autorë

Domi, Mahir 37
Topalli, Kolec (Nikollë) 38
Lafe, Emil 35
Thomai, Jani 35
Beci, Bahri 32
Çabej, Eqrem 31

III. Me 21 – 30 shkrime: 7 autorë

Kostallari, Androkli 29
Mansaku, Seit 27
Ginari, Jorgji 25
Lloshi, Xhevat 25
Shkurtaj, Gjovalin 24
Samara, Miço 22
Totoni, Menella 21

IV. Me 11 – 20 shkrime: 19 autorë

Çeliku, Mehmet 20
Agalliu, Fatmir 19
Daka, Palok 19
Likaj, Ethem 19
Osmani, Tomor 19
Luka, David 18
Dodi, Anastas16
Gosturani,Xheladin 16
Hysa, Enver 16
Pasho, Hëna 16
Floqi, Spiro 15
Shuteriqi,Dhimitër15
Bidollari,Çlirim 13
Dhrimo, Ali 13
Shehu, Hajri 13
Demiraj, Bardhyl 12
Duro, Agron 12
Omari,Anila12
Përnaska, Remzi 12

V. Me 6 – 10 shkrime: 12 autorë

Kastrati, Jup 10
Buxheli, Ludmila 9
Haxhillazi, Pavli 9
Vehbiu, Ardian 9
Xhuvani, Aleksandër 9
Ajeti, Idriz 8
Ismajli, Rexhep 8
Memushaj, Rami 8
Angoni, Engjëll 7
Jorgaqi, Kristina 7
Prifti, Stefan 6
Sima, Kornelja 6

VI. Me 1 – 5 shkrime: 246 autorë

Ky numër i madh autorësh me 1–5 shkrime shpjegohet kryesisht me ardhjen e forcave të reja kërkimore-shkencore në fushën gjuhësisë, që kanë nisur të botojnë vitet e fundit dhe janë në etapën e parë të veprimtarisë së tyre; por nga ana tjetër ka edhe një numër studiuesish që, për arsye të ndryshme janë larguar nga veprimtaria kërkimore e botuese që në vitet e para të punës së tyre ose kanë ndërruar profilin e punës. Në këtë numër përfshihet gjithashtu edhe një varg bashkëpunëtorësh të jashtëm të Institutit, që, megjithëse të zënë me detyra të tjera, kanë arritur të sjellin herë pas here shkrime me vlerë në revistë.

Një tjetër grup e përbëjnë shkrimet e studiuesve nga jashtë (shqiptarë ose të huaj), që kryesisht janë përzgjedhur nga redaksia për t'u ribotuar në "Studime filologjike", ose janë botuar për herë të parë të përkthyer shqip.

Në vijim lista alfabetike (sipas mbiemrit) e autorëve me 1–5 shkrime (në kllapa numri i shkrimeve).

Mbiemri, emri	**Nr.**
Abazi-Egro, Genciana	2
Agani, Hilmi	1
Agolli, Vasilika	1
Altimari, Françesk	2
Arapi, Ina	4
Ashta, Kolë	2
Badallaj, Imri	1
Baja, Orjeta	1
Bajçinca, Isa	1
Bala, Vehbi	2
Belushi, Anton	1
Belli, Petrit	1
Belli, Vjollca	1
Bezhani, Hamlet	1
Bici, Veli	2
Bihiku, Koço	2
Bokshi, Besim	2
Boriçi, Lumnie	3
Bothorél, André	1
Brâncuş, Grigore	1
Buçpapaj, Ukë	1
Buka, Petraq	1
Bulo, Jorgo	4
Bushaj, Majlinda	1
Cami Tefta	1
Canaj, Afërdita	1
Cikuli, Nikoleta	4
Cimochowski, Waclaw	1
Cipo, Kostaq	1
Conforti, Emilia	1
Crossland, R. A.	1
Çeliku, Florent	1
Çepani, Anila	3
Çerepi, Jorgji	2
Çerpja, Adelina	1
Çili, Perikli	1
Çina, Uan	1
Çipuri, Hasan	3
Dajo, Stavri	1
Dako, Niko	2
Dashi, Eqrem	1
De Simone, Carlo	1
Dedja, Bedri	1
Demi, Leonard	1
Dervishi, Vladimir	1
Dizdari, Tahir	3
Doçi, Pal	1
Doçi, Rexhep	1
Doka, Ardian	1
Domi, Etleva	1
Dhima, Dodona	2
Dhima, Thoma	4
Ejntrej, Gertruda	2
Ëlberg, Herman (Ölberg, Hermann)	1
Fona, Agim	1
Fortino, Italo C.	2
Gecaj, Murat	1
Geci, Pashko	2
Geclila, Shaban	1
Georgiev, Vladimir	1
Goçi, Ibrahim	1
Goçi, Ibrahim	1
Goga, Artan	2
Goga, Juliana	1
Gokaj, Nuri	1
Gostentschnigg, Kurt	1
Guxeta, Antonino	1
Gjika, Thanas	1
Hadaj, Drita	1
Hadaj, Gëzim	1
Hadri, Ali	1
Hajdini, Gramoz	1
Halimi, Mehmet	1
Hamp, Eric P.	3
Hanxharaj, Avdi	1
Hashorva, Orjeta	1
Haxhibrahimi, Maksut	1
Haxhillazi, Adrian	1
Haxhillazi, Ardian	1
Haxhiu, Idriz	2
Hidi, Agim	5
Hjelmslev, Louis	1
Hoxha, Ali	1
Hoxha, Safet	2
Hoxha, Shefqet	3
Hristova-Bejleri, Rusana	1
Hubshmid, Johanes (Hubschmid, Johannes)	1
Ibrahimi, Sami	1
Islamaj, Shefkije	3
Islami, Mamica	1
Jashari, Ali	1
Jazexhiu (Proko) Vilma	1
Jokl, Norbert	4
Jubani, Aljula	2
Kacori, Thoma	1
Kamberi, Geron	1
Kaminskaja, Larisa	1
Kaminskaja, Larisa	1
Kamsi, Vili	1
Kananaj, Anila	5
Kapaj, Bashkim	1
Kapia, Enkeleida;	2
Kapllani, Kujtim	5
Karagjozi (Kore), Mimoza	3
Karapici, Zana	1
Karapinjalli, Mustafa	1
Katiçiç, Radoslav	1
Keshi, Skënder	1
Keta, Beatriçe	5
Kodra, Klara	1
Kodra, Ziaudin	1
Kole, Josif	4
Kole, Monika	1
Koleci, Flora	1
Konomi, Ledi	1
Kostantino, Alesandro (Costantino, Alessandro)	1

Kotrri, Petrit	1
Kraja, Musa	1
Krajni, Anton	1
Krasniqi, Bajram	1
Kryeziu, Bahtijar	1
Kuzenca, Angjelina (Cusenza, Angelina)	1
Lacaj, Henrik	1
Lagji, Klara	3
Lamaj, Artur	1
Lendinara, Patrizia	1
Letë (Leteux), Kristian (Christian)	1
Lukaj, Jak	1
Luli, Fran (Luli, Frano)	3
Mandalà, Matteo	4
Manzini, Maria R.	1
Marano, Xhorxho	1
Marashi, Ardian	1
Maria Elsa	1
Marteta, Rafaela	1
Martiri, Ilirian	1
Mata, Ruzhdi	1
Matzinger, Joachim	1
Mehmeti, Fadil	1
Meksi, Vangjel	1
Mema, Shpëtim	1
Metani, Idriz	2
Mërkuri, Nexhip	1
Mihaesku, Haralambie (Mihăescu, Haralambie)	1
Milkani, Vaskë	2
Mimoza Priku	1
Minarolli, Hamza	1
Mita, Josif	1
Mita, Nikoleta	1
Morcka, Sofika	2
Mulaku, Latif	1
Mulaku, Ragip	1
Murzaku, Aleksandër	1
Mustaka, Niko	3
Myderrizi, Osman	1
Myzyri, Hysni	1
Ndoja Deda, Albana	1
Ndoni, Sokol	1
Nepravishta, Nestor	1
Nesimi, Remzi	1
Nushi, Jani	1

Nushi, Pajazit	1
Ölberg, Hermann M.	1
Omari, Donika	1
Osmani, Shefik	1
Pedersen, Holger	1
Paci, Evalda	3
Paço, Eliana	2
Palushi, Petrit	1
Pani, Pandeli	1
Panolli, Jani	1
Peci, Gaqo	2
Peci, Sotir	1
Pelegrini, Xhovani Batista (Pellegrini, Giovan Battista)	1
Pepa, Simon	4
Peroviç, Budimir	1
Pisani, Vitore	1
Prela, Zef	2
Prifti, Kristaq	1
Proko (Jazexhiu), Vilma	2
Qiriazi, Dhori Q	1
Qiriazi, Gjergj D.	1
Qosja, Rexhep	4
Quku, Mentor	3
Qvonje, Ivar Iorn	1
Raimondo, Filomena	1
Raka, Fadil	1
Rakaj, Ndoc	2
Renci Muzakio (Renzi Musacchio)	1
Resmja, Elda	1
Reso, Munir	1
Riza, Selman	4
Rohlfs, Gerhard	1
Rugova, Bardh	1
Rugova, Ibrahim	1
Rugova, Linditë	2
Rushi, Thoma	5
Rushiti, Rozana	1
Rrakaj, Ndoc	1
Sadiku, Emine	1
Santori, Françesk A.	1
Sauku-Bruci, Merita	1
Savoia, Leonardo M.	1
Sinani, Agim;	1
Sinani, Shaban	1
Sotiri, Natasha	3

Spiro, Aristotel	2
Sula, Lili	1
Sulejmani, Fadil	1
Svane, Gunar (Gunnar) (Svane, Gunnar)	3
Shatri, Pehlivan	1
Shehu, Bledar	1
Shehu, Eda	1
Shkurti, Suzana	1
Shtëpani, Reshit	1
Shytc, Istvan (Schütz, Istvàn)	1
Tafaj, Behixhe;	1
Tafaj, Sinan;	1
Tako, Piro	1
Terpini, Paulina	1
Titini, Svjetllana	1
Toçi, Vangjel	1
Topalli, Tefë	1
Topi, Ermira	1
Trepça, Myfit;	1
Tupja, Edmond	1
Turano, Giuseppina	1
Uçi, Rozeta	1
Ushaku, Ruzhdi	2
Vangjeli, Niko	2
Vasileva-Bejleri, Rusana	1
Veizaj, Abdyl	1
Veselaj, Nuhi	1
Vikio Janone (Vicchio Jannone), Filomena	1
Vila, Besa	1
Vishkurti, Silvana	2
Xhaferi, Hajredin	3
Xhaferi, Haredin	1
Xhamo-Gjakonica, Luçia	1
Xholi, Zija	1
Xhoxhaj, Daniel	3
Ylli, Xhelal	5
Ymeri, Eshref	1
Ymeri, Haki	2
Zamputi, Injac	3
Zhugra Žugra, Alvina	1

III. RENDITJA E FUSHAVE TEMATIKE SIPAS SASISË SË SHKRIMEVE

	FUSHA TEMATIKE	Shkrime (sasia)
01	Jeta shkencore	481
02	Leksikologji & Leksikografi	138
03	Të përgjithshme e të ndryshme	107
04	Morfologji e sotme	107
05	Dialektologji	103
06	Gjuha e shkrimtarëve; gjuha e folklorit	101
07	Sintaksë e sotme	98
08	Fjalë e shprehje popullore	77
09	In memoriam & In honorem	73
10	Terminologji	56
11	Fjalëformimi	42
12	Morfologjia historike	39
13	Toponomastika	38
14	Historia dhe zhvillimi i gjuhës letrare/standarde	36
15	Fonetika historike	36
16	Huazimet në gjuhën shqipe dhe nga gjuha shqipe	34
17	Dialektologji e diasporës (arb. Itali, Greqi, Ukrainë etj.)	33
18	Fonetikë & Fonologji e sotme	31
19	Drejtshkrimi	30
20	Origjina e shqipes (përfshirë pellazgjishten, ilirishten etj.) dhe Etnogjeneza e shqiptarëve	30
21	Historia e gjuhës shqipe, marrëdhëniet me gjuhët fqinje	30
22	Bibliografi; të dhëna biobibliografike	29
23	Onomastika, Antroponimia, Emri kombëtar	29
24	Alfabeti	27
25	Leksikologjia historike & Etimologjia	27
26	Dokumente, Materiale, Letërkëmbim	27
27	Frazeologji	24
28	Norma letrare & Kultura e gjuhës & Pastërtia e gjuhës	22
29	Gjuhësia ballkanike dhe shqipja	17
30	Politika gjuhësore, kodifikimi	16
31	Gjuhësia indoeuropiane dhe shqipja	9
32	Përkthimtaria	9

33	Sintaksa historike	3
34	Drejtshqiptimi	2
35	Shkrimet me alfabetin arab	2
36	Recensione	182
	Gjithsej	**2145**

Disa komente për pasqyrën e mësipërme.

1. Revista "Studime filologjike" paraqitet me një gamë të gjerë rubrikash (36), disa prej të cilave kanë një numër të konsiderueshëm shkrimesh dhe shtrihen gjatë gjithë viteve të botimit të revistës. Të tilla janë p.sh. rubrikat për gjuhën e sotme shqipe: gramatikë (morfologji e sintaksë), dialektologji, fonetikë, leksikologji e leksikografi, gjuha e letërsisë artistike dhe e folklorit; po ashtu rubrikat për historinë e gjuhës: fonetikë historike, gramatikë historike, leksikologji historike etj. Në këtë vështrim pasqyra dëshmon për një zhvillim të përpjesëtuar e harmonik të studimeve dhe një shpërndarje të arsyeshme të forcave shkencore.
2. Klasifikimi i shkrimeve në rubrika tematike nuk ka qenë gjithnjë i lehtë. Disa shkrime trajtojnë çështje nga dy a më shumë fusha. Në këto raste shkrimi është klasifikuar te fusha që ka qenë kryesorja sipas mendimit tonë.
3. Recensionet janë vendosur në fund të kësaj pasqyre, pa i klasifikuar sipas fushës së veprës së recensuar. Nga numri i tyre (182) ato do të zinin vendin e dytë në pasqyrën e mësipërme, por nga përmbajtja u përkasin fushave tematike mjaft të ndryshme.
4. Numri i madh (481) i shkrimeve për rubrikën "Jeta shkencore" tregon se revista ka pasqyruar gjerësisht jetën shkencore të Institutit, veprimtaritë e ndryshme të zhvilluara në vendin tonë në fushën e shkencave filologjike albano-ballkanologjike. Shkrimet e kësaj rubrike janë një burim i rëndësishëm për historinë e shkencave filologjike.
5. Në listën e rubrikave tematike të mësipërme mund të dallojmë 7 rubrika që nuk pasqyrojnë një veprimtari kërkimore të drejtpërdrejtë për tema të caktuara. Këto janë: 1) Jeta Shkencore, 2) Recensionet, 3) Të përgjithshme e të ndryshme, 4) Fjalë e shprehje popullore, 5) In memoriam, In Honorem, 6) Bibliografi, të dhëna bibibliografike, 7) Dokumente, materiale, letërkëmbim. Të gjitha së bashku këto rubrika

kanë 976 shkrime ose 45 % të numrit të shkrimeve të revistës (por jo edhe të numrit të faqeve).

IV. RECENSIONET

Recensionet, gjithsej 182, përbëjnë diçka më shumë se 8 % të shkrimeve të revistës. Është një rubrikën krahasimisht e pasur, por që mund të pasurohet edhe më tej. Siç dihet, në revistat shkencore recensionet zënë një vend të gjerë duke përmbushur dy qëllime: i shërbejnë informimit dhe njëkohësisht zhvillimit të kritikës shkencore.

Dalin 63 emra si autorë recensionesh. Nga këta:

me 19–11 recensione:

Shkurtaj, Gjovalin (19), Samara, Miço (13), Lafe, Emil (11);

me 10–6 recensione:

Mansaku, Seit (10), Osmani, Tomor (8), Domi, Mahir (7),
Demiraj, Bardhyl (6), Shehu, Hajri (6), Omari, Anila (6);

me 5 recensione:

Bidollari, Çlirim; Thomai, Jani;

me 4 recensione

Duro, Agron; Gosturani, Xheladin; Likaj, Ethem;

me 3 recensione

Bejleri, Rusana; Demiraj, Shaban; Hysa, Enver; Leka, Ferdinand;
Memushaj, Rami; Paço, Eliana; Qiriazi, Dhori;

14 autorë me nga 2 recensione
30 autorë me nga 1 recension

* * *

Bibliografia e plotë e shkrimeve gjuhësore që kemi nxjerrë, na lejon të nxjerrim edhe dinamikën e disa treguesve gjatë 50 vjetëve të revistës “Studime filologjike”. Por për konferencën tonë ky vështrim i përgjithshëm besojmë se është i mjaftueshëm.

Duke përpiluar pasqyrat e mësipërme klasifikuese dhe duke nxjerrë një varg të dhënash të tjera për revistën, kemi dashur të japim një tablo të përgjithshme të lëndës së saj të botuar deri tani. Të dhënat e mësipërme dëshmojnë se revista “Studime filologjike” për 50 vjet ka qenë një tribunë shkencore e cilësuar në fushën e shkencave albanologjike, ka luajtur një rol parësor për zhvillimin e gjuhësisë shqiptare dhe për njohjen e saj, si dhe ka tërhequr një numër të gjerë bashkëpunëtorësh nga gjithë hapësira shqiptare e nga qendra të ndryshme albanologjike të botës. Të dhënat e kësaj kumtese mund t’i shërbejnë gjithashtu redaksisë për të ndërtuar një politikë orientuese për revistën, në mënyrë që ajo ta përforcojë rolin e saj si organi më i njohur e

më me autoritet i shkencave filologjike shqiptare. Urojmë me këtë rast që revista të rifitojë sa më parë periodicitetin me katër numra në vit, që ka pasur deri në vitin 1991.

SUMMARY

A BIBLIOGRAPHIC-STATISTICAL SURVEY ON THE LINGUISTICAL MATERIAL OF THE REVIEW “STUDIME FILOLOGJIKE” (PHILOLOGICAL STUDIES)

“Studime filologjike” is the main philological journal in Albania. It follows the previous journals “Buletin i Universitetit Shtetëror të Tiranës - Seria e shkencave shoqërore” (Bulletin of the State University of Tirana - Series of social sciences) (1957–1963) and “Buletin i Institutit të Shkencave” (Bulletin of the Institute of Sciences) (1948–1957). This journal has a special role in the development of all branches of Albanian linguistics and has driven the development of linguistic thought, reflecting particularly the major achievements of the work of the Institute of Linguistics and Literature and of his collaborator.

This brief overview of the subject bibliographic and statistical language published in the journal “Studime filologjike” illuminates some aspects of the role of this journal and of the development of the Albanian language studies, as they has been reflected in the pages of this journal for a 50-year period from 1964 to 2013.

In the area of language studies 298 authors has published various articles: 217 of them (72%) are from Albania; 32 (11%) of the Albanians researchers are from Kosovo, Macedonia and Montenegro; 11 (4%) are arberesh; 38 (13%) are foreign researcher of Albanian language. As shown, this journal has been a common scientific center about Albanian language not only from Albanian areas, but from other Albanological centers abroad too. About 50 of the above authors have published more often than the others (48 authors have 6 articles), while 246 authors are presented with 1 to 5 articles. There are 2,145 articles, including reviews, published in this journal

There are many different scientific and documentary sections and in this journal: 36. Sections for today's Albanian, like Albanian grammar (morphology, syntax), lexicology and lexicography, phonetics are richer than the others. The magazine has reflected the intense work on standardization and codification of the Albanian language. Some other sections are rather rich: the language of literature, including folk literature, - 101 articles; spelling and pronunciation - 32 articles; culture of language and purity of language - 22 articles. There are 103 articles in the section “dialectology” (plus 33 articles on

diaspora Albanian dialects), which demonstrate the importance of dialectological studies in Albania during the past 50 years (to keep in mind however that during the same time are published the series “Dialektologjia shqiptare” (Albanian Dialectology), 7 volumes, 1971–2005). The sections for Albanian diachronic studies are also quite rich: historical grammar (morphology and syntax, 42 articles), historical phonetics (36 articles), historical lexicology including etymology and borrowings from neighboring languages (61 articles). All these indicate that the journal “Studime filologjike” has been for 50 years a scientific panel in the fields of Albanological sciences and has played a primary role for the development of Albanian linguistics and its recognition. It has attracted many collaborators from all Albanian areas and from various Albanological centers around the world.